

ת"פ 6950/05/17 - שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן נגד מוחמד מחמוד, פאדי עבדו, עלאא אשקיראת

בית משפט השלום בקריית שמונה

ת"פ 6950-05-17 שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן נ' מחמוד ואח'
תיק חיצוני: 156837/2017

בפני כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מאשימה שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן
נגד
נאשמים
1. מוחמד מחמוד
2. פאדי עבדו (עציר)
3. עלאא אשקיראת

החלטה (בבקשה להחזרת תפוס - נאשם 1)

בפניי בקשה שהגיש נאשם 1 (להלן: "**המבקש**") להחזרת כסף מזומן בסך 4,300 ₪ (להלן: "**הכסף**"), אשר נתפס ע"י המשטרה במהלך החקירה, סמוך לאחר ביצוע העבירות נשוא תיק זה.

לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובות הכתובות על נספחיהן, אף שמעתי את טענות הצדדים בדיון שהתקיים בפני, **מצאתי כי דין הבקשה להידחות**. אבהיר להלן את הנסיבות הרלוונטיות ואת נימוקי החלטתי.

1. נגד המבקש ושני הנאשמים הנוספים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות התפרצות, גניבה, קשירת קשר לביצוע פשע ועבירות נוספות, אשר בוצעו בשתי דירות מגורים סמוכות בעיר קריית שמונה, בערב ליל הסדר של שנת 2017. במסגרת הסדר טיעון, תוקן כתב האישום, כך **שהמבקש הורשע בעבירות סיוע לגניבה, סיוע להתפרצות, סיוע להחזקת מכשירי פריצה, קשר לפשע, הסתייעות ברכב לעבור עבירה ושיבוש מהלכי משפט**.

בהתאם למפורט בכתב האישום המתוקן, קשרו שלושת הנאשמים, תושבי מזרח ירושלים, יחד עם אחרים, לבצע התפרצויות בדירות מגורים. במסגרת הקשר, תפקידו של מבקש בקשר היה תפקיד של "מסייע" לעבירות ההתפרצות והגניבה.

לשם הוצאת הקשר לפועל, הגיעו המבצעים, שהמבקש ביניהם, לאזור הצפון, בנסיעה בשני כלי רכב שכורים.

ביום 10/4/17 בשעות הערב, במהלך ליל הסדר, פרצו הנאשם 2 ושותפים אחרים שלא נתפסו, לשתי דירות מגורים שבעליהן נעדרו מהבית לליל הסדר, עקרו סורגי ברזל באמצעות כלי פריצה, עקרו כספת באחד הבתים,

פתחו מגירות ושפכו תכולתן, וגנבו רכוש שפורט בכתב האישום המתוקן, שכלל תכשיטים, פריטים אישיים, כסף זר, וכן סך של 20,000 ₪ בשטרות של 200 ₪, אשר נגנב מביתה של משפחת מלכה.

2. בהתאם לכתב האישום, יצאו הפורצים מהדירות כשתכולת הגניבה שעמם נארזה **בשני תיקים**. הפורצים עלו על שני כלי הרכב השכורים, **כשהמבקש נהג באחד מכלי הרכב**. שני כלי הרכב פנו לכיוון היציאה מקריית שמונה, ואולם נעצרו על ידי המשטרה. כתב האישום ציין כי שלושה מעורבים הצליחו להימלט מהמשטרה, מתוך המכונית השנייה, ולא זו שהמבקש נהג בה, כשבידם שני התיקים ובהם הפריטים הגנובים. אותם אנשים שברחו לא אותרו ולא הועמדו לדין, ואולם שני התיקים נזרקו על ידם בנתיב בריחתם, והמשטרה מצאה אותם.

3. ביום 17/9/17 הודיעו הצדדים על הסדר טיעון, במסגרתו כתב האישום תוקן. דינו של הנאשם 2 נגזר בו ביום, ואילו דינם של המבקש ושל הנאשם 3 נגזר ביום 4.10.18.

על המבקש הוטלו 7 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי המעצר, מאסר על-תנאי וקנס. כן הוטל על המבקש תשלום פיצוי על סך 1,000 ₪ לכל אחד מנפגעי העבירה, שני בעלי הבתים שנפרצו.

4. לאחר סיום ההליך, הגישה המשיבה/מאשימה בקשה לצו בעניין מוצגים, ובה נרשם, בין היתר הכיתוב: **"פריט מס' 2: כסף יוחזר למתלוננים"**. בבקשה ניתנה, ביום 11.10.18, החלטתי **"כמבוקש"**.

5. ביום 28.2.19 הגיש המבקש בקשה מצדו להחזרת תפוס, בה ביקש כי צרור מפתחות והכסף (4300 ₪) יוחזר לו. הבקשה היתה **מוסכמת על המשיבה**, ולפיכך ניתנה לגביה החלטתי מיום 3.3.19 לפיה התפוס יושב לידי המבקש, בהתאם להסכמת הצדדים.

6. בהתאם לבקשה הנוכחית, שהוגשה ביום 10/3/19, נטען, כי משהגיע המבקש לתחנת המשטרה על-מנת לקבל לידי את הכסף התפוס, התברר כי הכסף איננו מוחזק עוד בידי המשטרה, וכי הוא הועבר למתלוננים בהתאם להחלטה מיום 19.11.18 (שניתנה על פי המפורט בסעיף 4 הנ"ל). המבקש ביקש לקיים דיון ולהורות למשיבה להעביר לידי את הכסף, על פי החלטת בית המשפט שפורטה בסעיף 5 שלעיל.

7. עמדתו של המבקש היא, כי הכסף הועבר לידי המתלוננים בטעות, וכי מדובר בכסף שלו, אשר היה ברשותו עוד קודם להתפרצות, ואשר נתפס ברכב שבו נהג בשעת מעצרו. נטען, כי הבקשה הראשונה שהגישה המשיבה לצו בעניין המוצגים הטעתה את בית-המשפט, ולכן נתקבלה כמבוקש, ללא שהתבקשה תגובת המבקש לבקשה. נטען כי יש להבדיל בין כסף שנמצא בתיקים שהושלכו, ושאותו יש להחזיר למתלוננים, לבין הכסף נשוא הבקשה, שהנו כספו האישי של המבקש, ושהוא זכאי להשבתו. נטען כי הכסף נמצא בתוך תעודת הזהות של החשוד, בתא הכפפות ברכב שבו הוא נהג, וכי אחזקתו בדרך זו מעידה כי מדובר בכספו הפרטי של המבקש, ולא בכספי הגניבה. יצוין כי תחילה טענה ב"כ

המבקש כי הכסף נתפס על גופו של המבקש, ואולם בהמשך, לאחר שהתקבלה תגובת המשיבה, טענה זו תוקנה, וצוין כי הכסף נתפס בתא הכפפות של הרכב. בא כוחו של המבקש טענה כי יש לקיים את החלטת ביהמ"ש שהתקבלה על סמך הסכמת המאשימה, להחזיר את הכסף. לגבי הסכמת המשיבה, טענה המשיבה (כפי שיפורט בהמשך) כי מדובר בהסכמה שניתנה בשגגה. ב"כ המבקש לא ביקשה להיבנות על טעות בתום לב של המשיבה, ואולם טענה כי מהותית המשיב זכאי לקבל את הכסף המבוקש. נטען כי שני התיקים, שנזרקו על ידי הפורצים שנמלטו, נתפסו על ידי המשטרה בנתיב המילוט, וכי תכולתם הושבה למתלוננים. נטען כי אותם מבצעי עבירה שנמלטו עם התיקים, יצאו מהרכב הנוסף, ולא מהרכב שבו נהג המבקש, ולפיכך בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, לא הייתה למבקש גישה לכספים שנגנבו מהמתלוננים, והוא לא החזיק כלל ברכוש הגנוב, אלא סייע לעבירות בלבד, בכך שנהג ברכב. נטען כי יש לבצע הפרדה בין הרכוש שנתפס בתוך התיקים, שטופל על ידי המשטרה מול המתלוננים, לבין רכוש הפרטי של המבקש, שכלל בין היתר גם מכשיר טלפון, שלגביו לא הייתה כוונת חילוט. נטען כי הכסף הושאר בתחנה בין יתר המוצגים שלא הושבו למתלוננים. לבסוף נטען כי בין רכיבי גזר הדין נכלל גם רכיב פיצוי למתלוננים, אשר המבקש שילם זה מכבר, וכי לפיכך, העברת הכסף למתלוננים יהווה משום פיצוי יתר.

6. ב"כ המשיבה ביקש לדחות את הבקשה וטען כי המשיבה טענה שגגת תום לב, כאשר נתנה הסכמתה לבקשה הכתובה של המבקש. נטען כי בפועל, סכום הכסף הוחזר למתלוננים כדין, על בסיס ההחלטה הקודמת של ביהמ"ש, שהורתה להחזיר כסף למתלוננים. אשר על כן, הובהר כי סכום הכסף איננו נמצא עוד בפועל ברשות המשיבה. המשיבה הסכימה כי לא התקיים הליך לבידור מקור הכסף, ולא ניתן לקבוע אם כסף זה מקורו ברכוש הגנוב או ברכוש של המבקש. יחד עם זאת, המשיבה טענה כי חומר הראיות בתיק מלמד כי מקורו של הכסף הוא בעבירות שבוצעו. הכסף נתפס בתא כפפות של רכב בו נהג המבקש, יחד עם תעודת הזהות שלו, לאחר מרדף משטרתי במהלכו השליכו החשודים בפרשה תיק שהכיל רכוש רב וכלי פריצה. **צוין כי המבקש אמנם מסר בחקירתו כי הכסף שייך לו, אך טען כי החזיק ב-3,000 ₪, אותם קיבל במסגרת עבודה, זאת כאשר סכום הכסף שנתפס הנו 4,300 ₪, וטענתו של המבקש ביחס למקור הכסף לא אומתה.** לעומת זאת, המתלוננים זיהו את רכושם ואף התייחסו לכסף, כאשר לדבריהם נגנב מביתם כסף מזומן בסך של למעלה מ-20,000 ₪.

7. כאמור - נוכחתי כי דין הבקשה להידחות, מצאתי כי המשיבה פעלה כדין עת העבירה את הכסף לידי המתלוננים, וכי אין מקום להורות על השבתו לידי המבקש. המשיבה שגתה בכך שהסכימה לבקשת המבקש להשיב את הכסף, ואולם מצאתי כי אין ליתן לשגגה זו משקל מכריע. יצוין שוב, כי ב"כ המבקש, בהגנותה, אינה מבקשת להיבנות על ההסכמה השגויה של המשיבה, ועמדה זו הנה עמדה ראויה והולמת במקרה זה.

8. סעיף 32 **לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחפיז) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969** (להלן: "**הפקודה**") מעניק למשטרה סמכות לתפוס חפצים, בתנאים המפורטים בו:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש כראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה."

בהתאם לסעיף זה, קיימות 5 חלופות העשויות, כל אחת, לשמש מקור סמכות לתפיסת חפץ, כשקיים יסוד סביר להניח אחת מהן. כן נקבע בפסיקה כי שלוש תכליות עיקריות עשויות להצמיח מקור סמכות לתפיסת חפץ: תפיסה למטרת מניעה עתידית של ביצוע עבירות; תפיסה למטרת חילוט חפץ הקשור בעבירה במסגרת העונש הנגזר על העברין; תפיסה לצורך הצגת החפץ כראייה בביהמ"ש (בש"פ 342/06 **חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (12.3.06)).

לאחר תפיסת חפץ בידי המשטרה, נתונה לבית-המשפט סמכות להורות על המשך החזקת החפץ, השבת החפץ או להתנות את ההשבה בתנאים שיקבע, בהתאם לסעיף 34 לפקודה, ולשונו:

"על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לעניין מסוים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפץ ימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיוורה בית המשפט - הכול בתנאים שייקבעו בצו."

שיקול הדעת בעניין זה מצוי בידי בית-המשפט והוא שמורה כיצד לנהוג בחפץ. בפסיקה נקבע כי הרף הראייתי של "יסוד סביר להניח" מקביל לרף הראייתי הנדרש לצורך מעצר בטרם הגשת כתב אישום, דהיינו, "חשד סביר" לביצוע עבירה (ראו: בש"פ 8353/09 **מגאליניק נ' מדינת ישראל** (26.11.09); בש"פ 555/07 **מוחמד יחיא נ' משטרת אריאל** (6.3.07)). עוד נקבע, באשר לאופן הפעלת שיקול הדעת השיפוטי להכרעה בדבר תפוס, כי:

"בסעיף 34 לא נקבעה מגבלת זמן לפנייה לבית-המשפט ולא נקבעו קריטריונים שידריכו את בית-המשפט בהפעילו את שיקול דעתו. מובן שבהפעלת שיקול-הדעת השיפוטי על בית-המשפט לתת דעתו לכל השיקולים הרלוונטיים, בין השאר, לטיב החפץ התפוס, לסוג העבירה שיש חשד כי יעברו באותו חפץ, לנטל ההוכחה ולמידת ההוכחה הדרושה לצורך הכרעה בגורל התפוסים, לזכות הקניינית של הטוען לזכות בחפץ, לאינטרס הציבורי למנוע ביצוע עבירה בחפץ וכיוצ"ב. הרשימה איננה סגורה" (בש"פ 6686/99 אליהו עובדיה נ' מדינת ישראל (22.5.00), פסקה 11).

עוד ראו באשר לאופן הפעלת שיקול הדעת השיפוטי, את שנקבע בעניין ראדה, כדלקמן:

"בבואו להורות על עשיית פעולה כלשהי במוצג חפצי - בין אם מדובר בהוראה להורות על המשך שמירתו בתיק בית המשפט, החזקתו בידי רשות כלשהי, מסירתו לידי אדם פרטי וכיוצא באלה - נתון לבית המשפט מרחב שיקול דעת להכריע בכך תוך איזון בין האינטרסים השונים העומדים על הכסף, בצירוף נסיבותיו הקונקרטיים

של כל מקרה ומקרה. נסיבות אלה, אפשר שתהיינה קשורות לחומרת התיק, הערך הראייתי של התפוס (בין היתר בשים לב אם הנידון הודה בביצוע העבירה או הסכים להשמדת המוצג), האם פסק הדין כבר חלוט, סוג המוצגים בהם מדובר, היכולת לשמור על ערכם הראייתי, עלות שמירת המוצג, האפשרות לתעד המוצג טרם השמדתו, וזכויות הצדדים הנוגעים בדבר (תביעה, נאשם, נפגע עבירה, בעל החפץ או הטוען לזכות בחפץ" (בש"פ 4073/17 ראדה נ' מדינת ישראל (26.3.18), פסקה 44).

9. ולעניין שלפניי - כאמור, בהתאם לסעיף 8 לכתב האישום המתוקן, מביתה של משפחת מלכה נגנב רכוש רב, ובו תכשיטי זהב וכסף, שעונים וכן **20,000 ₪ במזומן, בשטרות של 200 ₪**.

דוח פעולה (11.4.17, מסומן לב') המפרט את הרכוש שהיה נתון בתיק שחור, אשר נתפס על-ידי שוטר לאחר שהושלך במנוסת הפורצים אשר פרקו מרכב אחר, שלא היה נהוג על-ידי המבקש. הדוח מפרט תכשיטים רבים וחפצים נוספים, אך **לא מציין את הכסף המזומן** אשר פורט בס' 8 לכתב האישום ככסף שנגנב מבית המתלוננת.

מהודעת מומי מלכה, בעלה של המתלוננת, מיום 13.4.17 עולה כי נקרא לזהות תכשיטים וכסף בתחנת המשטרה. הוצג לו, בין היתר, סכום של 500 יורו, וסכום בשקלים של 405 ₪ והוא זיהה אותו כ"כסף של אשתי בנפרד מהכסף הגדול שנלקח".

בהתאם לחומר הראיות הנ"ל, אותו הציג ב"כ המשיבה במסגרת הדיון בבקשה, לא נתפס ולא הושב לידי המתלוננים הזוג מלכה, הסך של 20,000 ₪ שנגנב מביתם.

10. באשר לכסף התפוס, ובהתאם דוח פעולה מיום 11.4.17 (מסומן לג' וצורף לתגובת המשיבה בכתב) סכום הכסף נתפס ברכב השכור בו נהג המבקש, נתון בתוך תעודת זהות שבתא הכפפות של הרכב בו נהג את נעצר. הכסף, בסך 4300 ₪, מורכב משטרות שונים של 200, 100, 50 ו-20 ₪.

בחקירתו מיום 11.4.17 המבקש הכחיש כי נתפס רכוש גנוב ברכבו, וטען: "יתכן ומישהו הכניס דבר לרכבי. ברכב היה לי הרבה כסף, יתכן ו-3,000 ₪ מזומן בשטרות, בסכום יש הרבה שטרות של 20 ₪ מהמזנון הקטן שלי ליד הבית." (ש' 98-101).

11. לאור האמור לעיל - משפחת מלכה לא זכתה להשבת מלוא רכושה, ולפיכך היא זכאית להשבת כספים במטבע ישראלי בסך של 20,000 ₪. המבקש לא שכנע במידה הדרושה כי אותו כסף שנמצא ברכב המילוט שבו מילט כמסייע את נאשם 2, הנו כספו האישי דווקא. גרסתו במשטרה, שבה לא דיין בציון הסכום, מחשידה שמא מדובר בכסף שנגנב בעת ההתפרצות, והושם ברכב על ידי הנאשם 2, שאותו הסיע המבקש מזירת ההתפרצות. לא ניתן לקבוע כי אותו סכום כסף שנגנב, המגיע לכדי 20,000 ₪, לא מצא דרכו, ולו בחלקו, לרכב שבו נהג המבקש, לתא הכפפות.

12. מעבר לכך, גם אילו מצאתי כי הכסף אכן הובא על ידי המבקש לרכב, וכי הוא אינו מכספי הגניבה, עדיין לא היה בכך לשנות את החלטתי. המבקש קשר קשר עם אחרים לביצוע העבירות, הסתייע ברכב, וסייע בפועל, תוך ביצוע תפקיד מרכזי, במזימה. לפיכך, הוא נושא, יחד עם אחרים, בתוצאות המעשים, בהם חובת השבה ככל הניתן לנפגעי העבירה. גם אם אקבל כאמת את הטענה שכספם של המתלוננים הוברח מהמקום על ידי שותפי העבירה שנמלטו, וכי הכסף הנוכחי הנו של המבקש, מסקנתי תהיה כי כסף זה דינו להשבה למתלוננים. כסף, בניגוד לרכוש אחר, אינו מאופיין בסממנים ספציפיים, ואין חשיבות מוחשית למקורו, שכן, כפי שציין הפתגם העתיק "לכסף אין ריח". גם אם נלקח מהמבקש כספו האישי, לשם השבה למתלוננים, תחת כספם שלא אותר ושהוברח מהמקום על ידי חבריו ושותפיו, הרי שבנסיבות האמורות, מדובר ב"סיכון מקצועי" של מי שלוקח חלק בעבירה פלילית מתוככמת.

13. המבקש חוייב בגזר הדין בתשלום פיצוי סמלי של 1000 ₪ לכל אחד מהמתלוננים. החזרת הכסף המבוקש למשפחת מלכה אינה מהווה, לפיכך, פיצוי יתר. ההיפך הוא הנכון - המתלוננים לא זכו להשבת רכושם במלואו. לעומת זאת, אם יוחזר הכסף למבקש, תהיה בכך הפרה של העקרון לפיו "לא יצא חוטא נשכר". הותרת הכסף בידי המתלוננים מבטאת שיקולי הלימה וגמול נוכח הצורך למגר את התופעה של ביצוע עבירות רכוש הפוגעות בקניין ובפרטיות.

14. לא מצאתי משקל בטענה על כך שהמשיבה הסכימה להחזיר מכשירי טלפון לנאשמים, ולא ביקשה את חילוטם, וכי לכך השלכה גם לגבי הכסף. כאמור, ישנו הבדל בין רכוש ספציפי, שמימושו כרוך בהליכים מסורבלים יחסית, לבין כסף, העובר לכל, ולכן אין דין טיפול בטלפון תפוס כדין טיפול בכסף מזומן.

סוף דבר הוא כי בקשתו של המבקש נדחית.

המשיבה תגיש תוך 30 יום אישור מאת המתלוננים - סימי או מומי מלכה, כי אכן קבלו לידם

את הכסף האמור (אסמכתא זו לא צורפה לתגובת המשיבה, והיא מתבקשת לשם השלמת החסר).

להביא לעיוני ביום 10/9/19

נוכח המפורט לעיל, הבקשה נדחית.

להודיע לצדדים

ניתנה היום, כ"ו תמוז תשע"ט, 29 יולי 2019, בהעדר הצדדים.

